

Presgripsiwn am Newid: prawf iechyd menywod lesbiaidd a deurywiol.

Adroddiad data rhanbarth preswyllo Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol Cymru (GICC) (Mai 2008)

Tabl Cynnwys

1. Maint sampl fesul rhanbarth preswyllo GICC
2. Hunaniaeth rywiol (Sut ydych yn disgrifio eich hun?); C4.
3. Ysmygwyr cyfredol; C56.
4. Nifer o ddiwrnodau lle yfwyd ALCOHOL yn yr wythnos ddiwethaf; C60+61.
5. Defnydd o un o'r CYFFURIAU canlynol yn y flwyddyn ddiwethaf (mariwana, ecstasi, LSD, sbîd, crystal meth, cocên, crac, ketamine, GHB, heroin); C63.
6. Wedi cael prawf am afiechydon sy'n cael eu trosglwyddo'n rhywiol / cyflyrau'r waun; C32.
7. Rhyw partner rhywiol dros y 5 mlynedd diwethaf; C28.
8. Profiad o sgrinio serfigol; C29+C31 (os rhwng 25-64 oed ac NID yn Draws).
9. Amlder hunan archwilio am lymphiau neu newidiadau mewn bronnau; C36.
10. Yn y flwyddyn ddiwethaf, wedi ymgeisio cyflawni hunanladdiad; C53.
11. Yn y flwyddyn ddiwethaf, hunan-anafu bwriadol (heb fwriad o hunanladdiad); C54.
12. Wedi cael gwybod erioed fod gennych broblemau bwyta; C40.
13. Wedi dioddef trais yn y cartref erioed; C70+72.
14. Hunan-raddiad iechyd; C8
15. Mynegai Mas Corff; cyfrifo o C17+C18.
16. Datgelu rhywioldeb wrth Feddyg Teulu a / neu weithwyr gofal iechyd.
17. Unrhyw brofiadau gofal iechyd negyddol dros y flwyddyn ddiwethaf; C43.
18. Gweithiwr gofal iechyd yn rhagdybio heterorywioldeb.
19. Dim cyfle i drafod cyfeiriadedd rhywiol mewn lleoliad gofal iechyd.
20. Ansicrwydd am bolisi meddygfa ar gyfrinachedd.
21. Dod allan, a gweithiwr gofal iechyd yn parhau i ragdybio heterorywioldeb.
22. Dod allan a gweithiwr gofal iechyd yn holi cwestiynau amhriodol.
23. Unrhyw brofiadau gofal iechyd cadarnhaol dros y flwyddyn ddiwethaf; C43.
24. Gweithiwr gofal iechyd heb wneud sylwadau amhriodol ar ôl datgelu.
25. Cydnabyddiaeth o rywioldeb gan weithiwr iechyd ar ôl datgelu.
26. Gweithiwr gofal iechyd yn darparu cyfle i ddod allan.
27. Gweithiwr gofal iechyd yn croesawu partner mewn ymgynghoriad.
28. Gweithiwr gofal iechyd yn rhoi cyngor gan ystyried fy rhywioldeb.
29. Polisi clir ar gyfrinachedd gan feddygfa.
30. Meddygfa yn arddangos polisi gwrth-gamwahaniaethu gan gynnwys cyfeiriadedd rhywiol.
31. Mynychu gwasanaeth iechyd arbenigol ar gyfer menywod lesbiaidd neu ddeurywiol.

1. Rhanbarth preswyllo GICC

	Amledd	Canran	Canran Dilys	Canran Cronnus
Dilys De Ddwyrain (Cymru)	135	50.4	50.6	50.6
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	81	30.2	30.3	80.9
Gogledd Cymru	51	19.1	19.1	100.0
Cyfanswm	267	100.0	100.0	
Coll System	1			
Cyfanswm	268			

2. Hunaniaeth rywiol % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Hunaniaeth rywiol: Lesbiaidd	Hunaniaeth rywiol: Deurywiol	Hunaniaeth rywiol: Arall	Cyfanswm
De Ddwyrain (Cymru)	80.7%	16.3%	3.0%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	80.2%	17.3%	2.5%	100.0%
Gogledd Cymru	84.3%	13.7%	2.0%	100.0%
Cyfanswm	81.3%	16.1%	2.6%	100.0%

3. Ysmygu (sigarennau) % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Ysmygu (sigarennau)		Cyfanswm
	Na	Ydw	
De Ddwyrain (Cymru)	75.4%	24.6%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	72.5%	27.5%	100.0%
Gogledd Cymru	66.0%	34.0%	100.0%
Cyfanswm	72.7%	27.3%	100.0%

4. Nifer o ddiwrnodau lle yfwyd alcohol yn yr wythnos ddiwethaf % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Nifer o ddiwrnodau lle yfwyd alcohol yn yr wythnos ddiwethaf								Cyfanswm
	Dim alcohol yn y 7 diwrnod diwethaf	1 dydd	2 ddydd	3 dydd	4 dydd	5 dydd	6 dydd	7 dydd	
De Ddwyrain (Cymru)	24.6%	19.8%	21.4%	17.5%	6.3%	4.0%	2.4%	4.0%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	39.2%	16.2%	5.4%	14.9%	12.2%	4.1%	2.7%	5.4%	100.0%
Gogledd Cymru	20.8%	16.7%	29.2%	16.7%	8.3%	2.1%	2.1%	4.2%	100.0%
Cyfanswm	28.2%	18.1%	18.1%	16.5%	8.5%	3.6%	2.4%	4.4%	100.0%

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. Defnydd o unrhyw un o'r cyffuriau canlynol yn y flwyddyn ddiwethaf: mariwana, ecstasi, LSD, sbíd, crystal meth, cocên, crac, ketamine, GHB, heroin
% o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Defnydd o unrhyw gyffuriau yn y flwyddyn ddiwethaf		Cyfanswm
	Dim llynedd	Do, llynedd	
De Ddwyrain (Cymru)	65.7%	34.3%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	76.3%	23.8%	100.0%
Gogledd Cymru	70.6%	29.4%	100.0%
Cyfanswm	69.8%	30.2%	100.0%

6. Profi erioed am afiechydon rhywiol / cyflyrau'r waun % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Profi erioed am afiechydon rhywiol / cyflyrau'r waun		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	64.7%	35.3%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	45.7%	54.3%	100.0%
Gogledd Cymru	60.8%	39.2%	100.0%
Cyfanswm	58.1%	41.9%	100.0%

7. Rhyw partneriaid rhywiol dros y 5 mlynedd diwethaf % o fewn y rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Rhyw partneriaid rhywiol dros y 5 mlynedd diwethaf				Cyfanswm
	Menywod yn unig	Dynion yn unig	Menywod a dynion	Neb	
De Ddwyrain (Cymru)	61.5%	0.7%	35.6%	2.2%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	65.4%	2.5%	30.9%	1.2%	100.0%
Gogledd Cymru	68.0%	2.0%	28.0%	2.0%	100.0%
Cyfanswm	63.9%	1.5%	32.7%	1.9%	100.0%

8. Profiad o sgrinio serfigol (25-64 oed, NID Traws) % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Profiad o sgrinio serfigol				Cyfanswm
	Heb gael prawf ceg y groth erioed	Wedi cael prawf ceg y groth yn y 3 blynedd diwethaf	Wedi cael prawf ceg y groth yn y 3-5 mlynedd diwethaf	Wedi cael prawf ceg y groth dros 5 mlynedd yn ôl	
De Ddwyrain (Cymru)	15.4%	49.5%	25.3%	9.9%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	8.5%	53.2%	21.3%	17.0%	100.0%
Gogledd Cymru	18.8%	53.1%	15.6%	12.5%	100.0%
Cyfanswm	14.1%	51.2%	22.4%	12.4%	100.0%

9. Amledd hunan-archwilio bronnau % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Amledd hunan-archwilio bronnau			Cyfanswm
	Na, nid ar hyn o bryd	Ydw, weithiau, bob ychydig fisoedd	Ydw, yn rheolaidd bob mis	
De Ddwyrain (Cymru)	17.2%	45.5%	37.3%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	24.7%	38.3%	37.0%	100.0%
Gogledd Cymru	13.7%	54.9%	31.4%	100.0%
Cyfanswm	18.8%	45.1%	36.1%	100.0%

10. Ymgais i gyflawni hunanladdiad yn y flwyddyn ddiwethaf % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Ymgais i gyflawni hunanladdiad yn y flwyddyn ddiwethaf		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	95.5%	4.5%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	88.9%	11.1%	100.0%
Gogledd Cymru	96.1%	3.9%	100.0%
Cyfanswm	93.6%	6.4%	100.0%

11. Hunan-anafu bwriadol yn y flwyddyn ddiwethaf (heb fwriad o hunanladdiad) % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Hunan-anafu bwriadol yn y flwyddyn ddiwethaf (heb fwriad o hunanladdiad)		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	79.7%	20.3%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	75.3%	24.7%	100.0%
Gogledd Cymru	74.0%	26.0%	100.0%
Cyfanswm	77.3%	22.7%	100.0%

12. A ddywedwyd wrthych erioed fod gennych broblem bwyta % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	A ddywedwyd wrthych erioed fod gennych broblem bwyta		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	77.0%	23.0%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	64.2%	35.8%	100.0%
Gogledd Cymru	78.4%	21.6%	100.0%
Cyfanswm	73.4%	26.6%	100.0%

13. A ydych erioed wedi dioddef trais yn y cartref % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	A ydych erioed wedi dioddef trais yn y cartref			Cyfanswm
	Na, byth	Do, gan ddyn	Do, gan fenyw	
De Ddwyrain (Cymru)	67.4%	11.1%	21.5%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	59.3%	14.8%	25.9%	100.0%
Gogledd Cymru	74.5%	13.7%	11.8%	100.0%
Cyfanswm	66.3%	12.7%	21.0%	100.0%

14. Hunan raddiad iechyd % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Hunan raddiad iechyd				Cyfanswm
	Ardderchog	Da	Teg	Gwael	
De Ddwyrain (Cymru)	24.4%	60.0%	12.6%	3.0%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	18.8%	50.0%	25.0%	6.3%	100.0%
Gogledd Cymru	15.7%	52.9%	27.5%	3.9%	100.0%
Cyfanswm	21.1%	55.6%	19.2%	4.1%	100.0%

15. Categoriâu BMI % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Categoriâu BMI					Cyfanswm
	Dan bwysau (<18.5)	Cyffredin (18.5 – 24.99)	Dros bwysau (25 – 29.99)	Gordew (30+)	Tra Gordew (40+)	
De Ddwyrain (Cymru)	2.3%	45.7%	27.9%	19.4%	4.7%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	3.8%	38.0%	32.9%	20.3%	5.1%	100.0%
Gogledd Cymru	4.2%	29.2%	37.5%	18.8%	10.4%	100.0%
Cyfanswm	3.1%	40.2%	31.3%	19.5%	5.9%	100.0%

16. Datgelu rhywioldeb wrth feddyg teulu neu weithwyr gofal iechyd % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Datgelu rhywioldeb wrth feddyg teulu neu weithwyr gofal iechyd					Cyfanswm
	Pob un neu bron bob un	Mwy na hanner	Tua hanner	Llai na hanner	Ychydig neu ddim	
De Ddwyrain (Cymru)	31.1%	8.1%	4.4%	8.1%	48.1%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	28.6%	3.9%	7.8%	7.8%	51.9%	100.0%
Gogledd Cymru	24.0%	2.0%	4.0%	6.0%	64.0%	100.0%
Cyfanswm	29.0%	5.7%	5.3%	7.6%	52.3%	100.0%

17. Unrhyw brofiadau gofal iechyd NEGYDDOL yn y flwyddyn ddiwethaf % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Unrhyw brofiadau gofal iechyd NEGYDDOL yn y flwyddyn ddiwethaf		Cyfanswm
	Na, dim un	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	52.7%	47.3%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	47.9%	52.1%	100.0%
Gogledd Cymru	53.2%	46.8%	100.0%
Cyfanswm	51.4%	48.6%	100.0%

18. Gweithwyr gofal iechyd yn rhagdybio heterorywioldeb % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Gweithwyr gofal iechyd yn rhagdybio heterorywioldeb		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	63.1%	36.9%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	64.9%	35.1%	100.0%
Gogledd Cymru	71.4%	28.6%	100.0%
Cyfanswm	65.2%	34.8%	100.0%

19. Dim cyfle i drafod cyfeiriadedd rhywiol mewn lleoliad gofal iechyd % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Dim cyfle i drafod cyfeiriadedd rhywiol mewn lleoliad gofal iechyd		Cyfanswm
	Na	Oedd	
De Ddwyrain (Cymru)	82.3%	17.7%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	71.6%	28.4%	100.0%
Gogledd Cymru	77.6%	22.4%	100.0%
Cyfanswm	78.3%	21.7%	100.0%

20. Ansicrwydd am bolisi cyfrinachedd meddygfa % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Ansicrwydd am bolisi cyfrinachedd meddygfa		Cyfanswm
	Na	Oes	
De Ddwyrain (Cymru)	83.8%	16.2%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	86.5%	13.5%	100.0%
Gogledd Cymru	89.8%	10.2%	100.0%
Cyfanswm	85.8%	14.2%	100.0%

21. Dod allan, a gweithiwr gofal iechyd yn parhau i ragdybio heterorywioldeb % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Dod allan, a gweithiwr gofal iechyd yn parhau i ragdybio heterorywioldeb		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	90.0%	10.0%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	94.6%	5.4%	100.0%
Gogledd Cymru	89.8%	10.2%	100.0%
Cyfanswm	91.3%	8.7%	100.0%

22. Dod allan a gweithiwr iechyd yn holi cwestiynau amhriodol % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Dod allan a gweithiwr iechyd yn holi cwestiynau amhriodol		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	94.6%	5.4%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	93.2%	6.8%	100.0%
Gogledd Cymru	91.8%	8.2%	100.0%
Cyfanswm	93.7%	6.3%	100.0%

23. Unrhyw brofiadau gofal iechyd CADARNHAOL yn y flwyddyn ddiwethaf % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Unrhyw brofiadau gofal iechyd CADARNHAOL yn y flwyddyn ddiwethaf		Cyfanswm
	Dim un	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	51.5%	48.5%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	43.0%	57.0%	100.0%
Gogledd Cymru	60.8%	39.2%	100.0%
Cyfanswm	50.8%	49.2%	100.0%

24. Gweithiwr gofal iechyd heb wneud sylwadau amhriodol ar ôl datgelu % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Gweithiwr gofal iechyd heb wneud sylwadau amhriodol ar ôl datgelu		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	75.0%	25.0%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	74.7%	25.3%	100.0%
Gogledd Cymru	88.2%	11.8%	100.0%
Cyfanswm	77.5%	22.5%	100.0%

25. Cydnabyddiaeth o rywioldeb gan weithiwr iechyd ar ôl datgelu % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Cydnabyddiaeth o rywioldeb gan weithiwr iechyd ar ôl datgelu		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	77.3%	22.7%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	68.4%	31.6%	100.0%
Gogledd Cymru	82.4%	17.6%	100.0%
Cyfanswm	75.6%	24.4%	100.0%

26. Gweithiwr gofal iechyd yn darparu cyfle i ddod allan % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Gweithiwr gofal iechyd yn darparu cyfle i ddod allan		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	91.7%	8.3%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	92.4%	7.6%	100.0%
Gogledd Cymru	100.0%		100.0%
Cyfanswm	93.5%	6.5%	100.0%

27. Gweithiwr gofal iechyd yn croesawu partner mewn ymgynghoriad % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Gweithiwr gofal iechyd yn croesawu partner mewn ymgynghoriad		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	84.8%	15.2%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	88.6%	11.4%	100.0%
Gogledd Cymru	90.2%	9.8%	100.0%
Cyfanswm	87.0%	13.0%	100.0%

28. Gweithiwr gofal iechyd yn rhoi cyngor gan ystyried fy rhywioldeb % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Gweithiwr gofal iechyd yn rhoi cyngor gan ystyried fy rhywioldeb		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	92.4%	7.6%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	89.9%	10.1%	100.0%
Gogledd Cymru	94.1%	5.9%	100.0%
Cyfanswm	92.0%	8.0%	100.0%

29. Polisi clir ar gyfrinachedd gan y feddygfa % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Polisi clir ar gyfrinachedd gan y feddygfa		Cyfanswm
	Na	Oes	
De Ddwyrain (Cymru)	77.3%	22.7%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	70.9%	29.1%	100.0%
Gogledd Cymru	82.4%	17.6%	100.0%
Cyfanswm	76.3%	23.7%	100.0%

30. Meddygfa yn arddangos polisi gwrth gamwahaniaethu gan gynnwys cyfeiriadedd rhywiol % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Meddygfa yn arddangos polisi gwrth gamwahaniaethu gan gynnwys cyfeiriadedd rhywiol		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	95.5%	4.5%	100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	89.9%	10.1%	100.0%
Gogledd Cymru	96.1%	3.9%	100.0%
Cyfanswm	93.9%	6.1%	100.0%

31. Mynychu gwasanaeth iechyd arbenigol ar gyfer menywod lesbiaidd neu ddeurywiol % o fewn rhanbarth GICC

Rhanbarth GICC	Mynychu gwasanaeth iechyd arbenigol ar gyfer menywod lesbiaidd neu ddeurywiol		Cyfanswm
	Na	Do	
De Ddwyrain (Cymru)	100.0%		100.0%
Canolbarth a Gorllewin (Cymru)	97.5%	2.5%	100.0%
Gogledd Cymru	100.0%		100.0%
Cyfanswm	99.2%	0.8%	100.0%

Demograffeg:

Mae'r holl ddata sy'n cael ei gynrychioli yn yr adroddiad yn dod oddi wrth fenywod a oedd naill ai yn galw eu hunain yn lesbiaidd, deurywiol neu 'queer' arall, neu a oedd wedi cael rhyw gyda menyw yn ystod y 5 mlynedd diwethaf.

Roedd yr ieuengaf i ymateb yn 14 a'r hynaf yn 84. Roedd wyth deg dau y cant o'r rhai a ymatebodd yn Wyn Prydeinig, a'r gweddill o leiafrifoedd ethnig. Roedd pedwar ar ddeg y cant o'r rhai a ymatebodd yn dweud bod ganddynt anabledd, gan gynnwys anableddau corfforol a meddyliol.